การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

The Administration of Student Support System by School Administrators under The Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3

อภิเชษฐ์ นิยมเดชา
Apichet Niyomdecha
จุไรศิริ ชูรักษ์
Juraisiri Choorak
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
Songkhla Rajabhat University
E-mail: apichet7615@gmail.com
(**Received**: October 1, 2025/ **Revisec**: October 25, 2025/ **Accepted**: August 30 ,2026)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.880 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test แบบ Independent Samples Test และค่า F-test ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ของ Scheffe’s

ผลการวิจัยพบว่า:

1) การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพไม่มีความแตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีความแตกต่างกัน ระหว่างประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีความแตกต่างกัน ระหว่างขนาดกลางกับขนาดใหญ่ และด้านส่งต่อ มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระหว่างขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ผู้บริหารควรร่วมกับครูวางแผนการเยี่ยมบ้านอย่างรอบคอบ และดำเนินการทุกชั้นปี ด้านคัดกรองนักเรียน คือ ผู้บริหารควรร่วมกับครูวางแผนสร้างแบบสอบถามเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ด้านพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน คือ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา คือ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และด้านส่งต่อ คือ ควรติดต่อกับหน่วยงานภายนอกช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกินขอบเขตของสถานศึกษา

คำสำคัญ: ระบบช่วยเหลือนักเรียน; การบริหารงาน; ระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the administration of the Student Support and Assistance System; 2) to compare the administration of the Student Support and Assistance System based on educational level, work experience, and school size; and 3) to examine recommendations for the administration of the Student Support and Assistance System. The sample consisted of 310 government teachers. The research instrument was a questionnaire, with an overall reliability coefficient of 0.880. The statistical methods used for data analysis included mean, standard deviation, independent-samples t-test, and one-way analysis of variance (One-way ANOVA) using Scheffé's post hoc test.

The findings revealed that:

1) the management of the student support system both overall and in each aspect was at the highest level; 2) the comparison of the management of the student support system showed no significant difference across educational levels, work experience in the aspect of student prevention and problem-solving, and school size in the aspects of knowing students individually and student referral. The pairwise difference test showed significant differences in work experience between less than 5 years and 5-10 years, and small and medium school size at the significance level of .05. When classified by aspects, there were statistically differences at the significance level of .05 in two aspects: knowing students individually between medium and large sizes, and student referral within two pairs: small versus large and medium versus large; and 3) the recommendations regarding the management of the student support system most frequently identified in a descending order included: the aspect of knowing students individually, student screening, and student prevention and problem-solving.

Keywords : Student Support System; Management; Student Care and Support System

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ รวมทั้งให้สถานศึกษาประเมินผู้เรียนจากพัฒนาการ ความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และผลการทดสอบอย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครูให้มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน และพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นภาระงานสำคัญของครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาและแก้ปัญหาเด็กนักเรียนและเยาวชนในสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างผลผลิตผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียน ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน, 2563) ซึ่งในหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคตของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 มีเป้าหมายระดับหมุดหมาย ได้แก่ 1) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข 2) กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต และ 3) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน ตัดสินใจ สั่งการ ควบคุม และประสานงาน โดยประยุกต์ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทางการบริหาร เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการกำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นระบบและสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา (อาริษา วัฒนครใหญ่, 2560; ณณัฐ ช่วยงาน, 2565)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถดูแลและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก และอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมสำคัญ เช่น การเยี่ยมบ้าน การประชุมผู้ปกครอง การพัฒนาทักษะชีวิต การส่งเสริมวินัยเชิงบวก และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

นอกจากนี้สภาพปัญหาในยุคปัจจุบันเด็กและเยาวชนจำนวนไม่น้อยได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และบุคลากรด้านเด็กจะใช้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากมายเพียงใดก็ตามก็มิอาจพิทักษ์ปกป้องและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัย หรือพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่าเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การติดกับโทรศัพท์หรือเกมคอมพิวเตอร์และเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากสื่อออนไลน์นำไปสู่การปฏิบัติต่อที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองและสังคม ใช้จักรยานยนต์ในการประลองความเร็วบนถนนสาธารณะก่อให้เกิดความวุ่นวายด้านมลพิษทางเสียงแก่ชุมชนโดยรอบ มีพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎหมายจราจร ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง จับกลุ่มรวมตัวกันสร้างปัญหาให้กับผู้อื่นหรือชุมชนไปจนถึงการยกพวกทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและไม่รู้จักการป้องกันทำให้ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรทำให้ขาดความรับชอบเข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายขึ้น เช่น ใช้บุหรี่ เหล้า ยาบ้ายาไอซ์ ยาเลิฟ และสารกระตุ้นหรือสารอันตรายต่าง ๆ ขาดคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนาค่านิยมความเป็นไทย การปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัวลดน้อยลงเนื่องจากติดเพื่อนชอบออกไปเที่ยวนอกบ้านและติดสื่อออนไลน์ และคนในสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญกับวัตถุนิยมมากกว่าความดีงาม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 216 แห่ง จากการศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชมีประเด็นกลยุทธ์เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน ประเด็นกลยุทธ์ดังกล่าวล้วนเกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีแนวทางพัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยรูปแบบต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เพื่อสามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่และชีวิตวิถีถัดไปได้อย่างถูกต้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3, 2568)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อที่จะได้ทราบสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดกรองนักเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน รวมไปถึงแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สถานศึกษาได้มีแนวทางในการบริหารงานและสามารถดำเนินงานตามระบบช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและผู้เกี่ยวข้องจะได้ร่วมมือกันช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้มีพัฒนาการก้าวหน้าในทุกด้าน สามารถปรับตัวแก้ปัญหาได้พัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยการดำเนินการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและหน้าที่ที่รับผิดชอบ และเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่สนใจในเรื่องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวนข้าราชการครูทั้งหมด 1,662 คน จากจำนวน 216 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 310 คน จากจำนวนครูทั้งหมด 1,662 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (Krejcie and Morgan, 1970) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มสถานศึกษาแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา หลังจากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยการสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครู

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ ตอนที่ 1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้ 1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3. สร้างแบบสอบถามโดยตอนที่ 1 ใช้แบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การหาคุณภาพเครื่องมือ การหาคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ดังนี้ 1. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขด้านความครอบคลุมเนื้อหาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษาและดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำก่อนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะด้วยการตรวจสอบหาค่าความสอดคล้องและหาค่าความเที่ยงตรงของประเมินแบบสอบถามว่าข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์หรือไม่โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะนำผลมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (วีรยุทธ พรพจน์ธนมาศ, 2565) ซึ่งคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับข้าราชการครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน 4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับอยู่ที่ 0.880

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ด้วยการสแกน QR Code และตอบแบบสอบถามในแอพพลิเคชัน Google Form ซึ่งผู้วิจัยจะทำการตัวอย่างจัดส่งไปยังกลุ่มทางระบบ My Office ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยระบุรายละเอียดจำนวนข้าราชการครูของแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเอกสารชี้แจงการตอบแบบสอบถาม 3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล 4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) วิเคราะห์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปเทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

2) วิเคราะห์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 วิเคราะห์โดยการหาค่า t-test แบบ Independent Samples Test และค่า F-test สำหรับวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) แล้วนำค่ามาเปรียบเทียบ ดังนี้

2.1) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t-test แบบ Independent Samples Test

2.2) วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยใช้ค่า F-test สำหรับวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

3) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

3.6.2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติที่ใช้ในการบรรยายข้อมูลพื้นฐาน

1.1) ค่าความถี่ (Frequency)

1.2) ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3) ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1) ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

2.2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้านด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient)

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1) t-test แบบ Independent Samples Test

3.2) F-test สำหรับวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

4. ผลการวิจัย

การค้นคว้าอิสระเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยมีดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.61	0.33	มากที่สุด
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.62	0.32	มากที่สุด
3	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน	4.66	0.33	มากที่สุด
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.64	0.33	มากที่สุด
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.56	0.44	มากที่สุด
	รวม	**4.62**	**0.35**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.66, SD = 0.33) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X}$ = 4.64, SD = 0.33) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.62, SD = 0.32) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}$ = 4.61, SD = 0.33) และด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.56, SD = 0.44) ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้านของการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยใช้สถิติ t-test

การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพไม่มีความแตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีความแตกต่างกัน ระหว่างประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีความแตกต่างกัน ระหว่างขนาดกลางกับขนาดใหญ่ และด้านส่งต่อมีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระหว่างขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ผู้บริหารควรร่วมกับครูวางแผนการเยี่ยมบ้านอย่างรอบคอบ และดำเนินการทุกชั้นปี ด้านคัดกรองนักเรียน คือ ผู้บริหารควรร่วมกับครูวางแผนสร้างแบบสอบถามเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ด้านพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน คือ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา คือ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และด้านส่งต่อ คือ สถานศึกษาควรติดต่อกับหน่วยงานภายนอกช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกินขอบเขตของสถานศึกษา

5. อภิปรายผล

การค้นคว้าอิสระเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 ผลการศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อนักเรียนตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนชัดเจน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของประสพโชค สู่สุข (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาที่โดดเด่นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ แก้วทุย และดารณีย์ พยัคฆ์กุล (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่องการ

บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนกลุ่มเพชรชนแดน อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพไม่มีความแตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีความแตกต่างกัน ระหว่างประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีความแตกต่างกัน ระหว่างขนาดกลางกับขนาดใหญ่ และด้านส่งต่อ มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระหว่างขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎิ์ พูดเพราะ (2568) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมลรัตน์ เหล่าอยู่คง (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ผู้บริหารควรร่วมกับครูวางแผนการเยี่ยมบ้านอย่างรอบคอบ และดำเนินการทุกชั้นปี ด้านคัดกรองนักเรียน คือ ผู้บริหารควรร่วมกับครูวางแผนสร้างแบบสอบถามเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ด้านพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน คือ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา คือ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และด้านส่งต่อ คือ สถานศึกษาควรติดต่อกับหน่วยงานภายนอกช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกินขอบเขตของสถานศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอาซู วิเศษณ์ศิริ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาควรพัฒนาวิธีการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีการวางแผนจัดทำคู่มือจัดอบรมให้ความรู้ครู ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน มีการกำหนดเกณฑ์การคัดกรองที่ชัดเจนให้สอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริง

6. องค์ความรู้ใหม่

จากการค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา **ที่มา :** ผู้วิจัย 2568

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำกำหนดนโยบายและทิศทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน บูรณาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา จัดโครงสร้างคณะทำงานและมอบหมายหน้าที่อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามระดับความเสี่ยง จัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือรายกรณีและการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ พัฒนาศักยภาพครูด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษา สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน และติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง

7. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการให้มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการให้มีการจัดระบบข้อมูลที่เกี่ยวกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ และดำเนินการให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนอย่างชัดเจน ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

3) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมนักรเยนของครูที่ประจำชั้นอย่างต่อเนื่องและดำเนินการให้มีการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน

4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการให้มีการพัฒนาทักษะในการให้คำปรึกษาของครูประจำชั้น และดำเนินการให้มีการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการให้ครูที่ปรึกษามีความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการให้มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาและเมื่อเกิดความยากในการช่วยเหลือนักเรียน โดยจะมีการส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องหรือมีความเชี่ยวชาญ รวมถึงดำเนินการให้ผู้ปกครองให้ความยินยอมในการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อให้งานวิจัยเกิดความหลากหลาย เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้ลึกซึ้งขึ้นและเป็นประโยชน์ ในการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา นักศึกษา นักวิชาการ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจทั่วไป จึงเสนอข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) ควรมีการศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในรูปแบบของงานวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และนำมาใช้เปรียบเทียบเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการศึกษากลยุทธ์ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม โดยใช้หลักการมีการส่วนร่วม เพื่อการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) ควรมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษฎิ์ พูดเพราะ. (2568). การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*.10(1): 2937-2944.

ณณัฐ ช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ประสพโชค สู่สุข. (2567). การบริหารจัดการสถานศึกษาที่โดดเด่นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. *วารสารครุศาสตรปัญญา*. 3(1): 26.

วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ. (2565). *การศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยด้วยเทคนิค IOC, CVR และ CVI*. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. (2563). *(ร่าง) คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษา (ฉบับพัฒนา พ.ศ.2563)*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สมบูรณ์ แก้วทุย และ ดารณีย์ พยัคฆ์กุล. (2567). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนกลุ่มเพชรชนแดน อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์. *สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพายัพ.

สุมลรัตน์ เหล่าอยู่คง. (2566). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยพะเยา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. (2568). *ข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา 2568*. สืบค้น 12/10/68 เข้าถึงได้จาก http://www.nst3.go.th/wp-content/uploads/2025/08/infomation2568.pdf.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (256). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ.2566-2570*. กรุงเทพมหานคร: ราชกิจจานุเบกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR)*. กรุงเทพฯ: สานักทดสอบทางการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *คู่มือการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2565*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

อาริษา วัฒนครใหญ่. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร. *สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาซู วิเศษณ์ศิร. (2566). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. *สาขาวิชาศึกษาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาษาอังกฤษ

Chuayngan N.. (2022). Creative Leadership Affecting the Effectiveness of School Administration in Schools under the Rayong Primary Educational Service Area Office 2. *Master's Thesis in Educational Administration*. Rajabhat Ramphaipanni University.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement.

Kaewthui S. and Payakul D.. (2024). Student Care and Support System Administration in Chon Daen Group Schools, Chon Daen District, Phetchabun Province. *Graduate Thesis in Educational Administration*. Payap University.

Laoyukong S.. (2023). The Administration of the Care and Support System for Students with Special Needs in the Central Special Education Center, Bangkok. *Master's Thesis*. University of Phayao.

Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3. (2025). Academic Year 2025 Information. Retrieved 12/10/2025 from http://www.nst3.go.th/wp-content/uploads/2025/08/infomation2568.pdf.

Office of the National Economic and Social Development Council, Prime Minister's Office. (2023). *The Thirteenth National Economic and Social Development Plan, 2023-2027*. Bangkok: Royal Gazette.

Office of the Basic Education Commission. (2016). *Guidelines for Writing Self-Assessment Reports (SAR) of Educational Institutions*. Bangkok: Bureau of Educational Testing.

Phutphra K. (2025). Student Care and Support System Management by School Administrators under the Office of Trang Primary Educational Service Area 1. *Journal of MCU Ubon Review*, 10(1): 2937-2944.

Office of the Basic Education Commission. (2022). *Handbook for Selecting Educational Service Area Offices to Receive the Student Care and Support System Award, 2022*. Bangkok: The Thailand Post and Parcel Delivery Organization.

Porpojthanamas V. (2022). A Comparative Study of Content Validation of Research Instruments Using IOC, CVR, and CVI Techniques. *Faculty of Political Science*, Ramkhamhaeng University.

Phusi-on T. (2018). *Application of SPSS to analyze research data*. (8th ed). Mahasarakham: Taksila Printing.

Srisaad B. (2013). *Basic Research*. (9th ed). Bangkok: Suviriyasarn.

Suisuk P. (2024). Outstanding School Management in Student Care System. A Case Study of Schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3. *Journal of Educational Wisdom*, 3(1): 26.

Special Task Force for the Protection and Assistance of Student Children. (2020). *Manual for the Protection and Assistance of Student Children in Educational Institutions (Revised Edition 2020)*. Office of the Basic Education Commission.

Wattanakornyai A. (2017). A Study of the Relationship Between School Administrators' Attributes and the Management of Student Care and Support Systems in Schools as Perceived by Teachers in the Secondary Educational Service Area Office 11, Chumphon Province. *Department of Educational Administration*. Graduate School: Suratthani Rajabhat University.

Wisessiri A. (2023). Guidelines for developing the student care and support system in schools under the jurisdiction of the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1. *Faculty of Education*. Sukhothai Thammathirat University.